

**A Magyar Tudományos Akadémia
Nyelv- és Irodalomtudományok Osztályának ügyrendje**

A Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya (a továbbiakban osztály) ügyrendjét a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló, 1994. évi XL. törvény (MTAtv.), a Magyar Tudományos Akadémia Alapszabálya (Asz.) és az akadémiai Ügyrend alapján a következők szerint állapítja meg.

1. §

Az osztály jogállása

- (1) A tudományos osztály a Magyar Tudományos Akadémiának egy tudományág vagy egymáshoz közel álló több tudományág képviselőit magába foglaló egysége, az Akadémia köztestületi struktúrájának alapegysége.
- (2) A tudományos osztályok számát és elnevezésüket az akadémiai Alapszabály rögzíti.
- (3) Az osztály köztestületi működésével összefüggő titkársági és tudományszervezési feladatokat - az MTA Titkársága keretében és munkajogi függőségében - osztálytitkár látja el. Az osztályelnök az osztálytitkár számára az osztály köztestületi működésével kapcsolatosan konkrét nyilvántartási és ügyintézési feladatokat ad. Az osztálytitkár kinevezése és felmentése az osztályelnök véleményének előzetes kikérésével történik.

2. §

Az osztály tagjai

- (1) Az osztály tagjai az osztály tudományterületén megválasztott akadémikusok és a nem akadémikus közgyűlési képviselők.
- (2) Az Akadémia köztestületi tagjai közül az osztályhoz tartoznak:
 - a) azok a hazai akadémikusok, akiket akadémiai tagságra az osztály javasolt, illetve jelölt;
 - b) azok az akadémikusok, akiket akadémiai tagságra több osztály javasolt, és megválasztásuk után az osztályhoz történő csatlakozásról nyilatkoztak;
 - c) azok az akadémikusok, akik tudományterületet változtattak, és átsorolással kerültek az osztályhoz;
 - d) azok a tiszteleti és külső tagok, akiket az osztály jelölt a tagságra;
 - e) a köztestület azon nem akadémikus tagjai, akiket az Akadémia az osztály javaslata alapján vett fel a köztestületi tagok jegyzékébe.
- (3) A hazai akadémikusokat illetően az Asz. 17. §-a körében a hazai tudományos életben való részvétel akadályoztatottságát az illetékes tudományos osztály elnökének kell írásban bejelenteni, megjelölve a várható időtartamot. Az osztálytitkár továbbítja a bejelentést az MTA Titkárság illetékes vezetőjének, aki rendelkezik a további adminisztratív teendők ellátásáról.
- (4) Az osztálytitkár figyelemmel kíséri az osztály tagjainak osztályüléseken és egyéb közfeladatok elvégzésében való részvételét, és tartós, hosszú idejű távolmaradás esetén erről tájékoztatja az osztály elnökét, aki figyelmezteti a tagot a tartós távolmaradás várható következményeire.
- (5) Az osztálytitkár köteles a tiszteletdíj esetleges felfüggesztésére vonatkozó szabályok érvényesítése érdekében a tagok által bejelentett és az osztály elnöke által tartósan

távolmaradónak minősített hazai tagok adatait a Köztudományi Igazgatóság vezetője részére továbbítani.

- (6) A Magyar Tudományos Akadémia doktorait illetően az Asz. 25. §-a körében a hazai tudományos életben való részvétel akadályoztatottságát az illetékes osztály elnökének kell írásban bejelenteni, megjelölve annak várható időtartamát. Az osztálytitkár továbbítja a bejelentést az MTA Titkársága Doktori Tanács Titkársága vezetőjének, aki rendelkezik a további adminisztratív teendők ellátásáról. A tiszteletdíj folyósításával kapcsolatos további szabályokat külön jogszabály, valamint az Akadémia elnökének vonatkozó rendelkezése határozza meg.

3. §

Az osztály tudományterületi illetékessége, feladat- és hatásköre

- (1) Az osztály ellátja az Akadémia közfadataiból a tudományterületeit érintő teendőket. Az osztály önállóan, de a Közgyűlés határozatai, iránymutatásai szerint jár el, hozza meg döntéseit.
- (2) A tudományterületét érintő országos jelentőségű kérdésekben és a társadalmi élet átfogó problémáiban, valamint anyanyelvünk és kultúránk ápolása érdekében – saját elhatározásából vagy felkérésre – elvi állásfoglalást tehet, egyedi kérdésben véleményt nyilváníthat.
- (3) Az osztály
- a) figyelemmel kíséri, segíti és értékeli a hozzá tartozó tudományterületeken folyó tudományos tevékenységet;
 - b) illetékességi területén közreműködik a tudományos kutatói tevékenységet végző intézmények munkájának értékelésében;
 - c) számon tartja tudományterületei hazai és határon túli magyar kutatóhelyeit, egyetemi és más tudományos műhelyeit, továbbá az ezeken kívül működő kutatókat;
 - d) kapcsolatot tart a tudományterületeihez tartozó tudományos társaságokkal;
 - e) tudományos üléseket szervez;
 - f) állást foglal és véleményt nyilvánít a tudományterületei körébe tartozó vagy azok szempontjából jelentős tudományos, tudománypolitikai, kutatásszervezési és személyi kérdésekben;
 - g) az Akadémia elnökének felkérésére vagy saját kezdeményezése alapján állást foglal és véleményt nyilvánít a tudományterületein dolgozó kutatócsoportok tevékenységéről. A saját kezdeményezésre készített véleményét és állásfoglalását a tudományos osztály elnöke az Akadémia elnökének adja át;
 - h) kidolgozza az MTA doktora cím elnyerésének az osztályra vonatkozó követelményrendszerét, közreműködik az MTA doktora tudományos cím odaítélésé tárgyában megindult eljárásokban;
 - i) az illetékességi körébe tartozó köztudományi tagok felvételével, besorolásával, nyilvántartásával, felfüggesztésével, lemondásával kapcsolatos feladatokat is ellátja;
 - j) lebonyolítja az osztály által a Közgyűlés állandó bizottságaiba küldendő tagok jelölésének eljárását;
 - k) kapcsolatot tart a határon túli magyar tudományosság képviselőivel: a külső és tiszteleti tagokkal és a köztudományi külső tagjaival;
 - l) dönt az osztály illetékességi (feladat-) körébe tartozó díjak odaítéléséről; javaslattevőként vagy véleményezési jogkörben az osztály illetékességi körébe tartozó, de nem az osztály által adományozott díjak odaítélésében is közreműködhet.
- (3) Az osztály az alábbi tudományterületek tekintetében állapítja meg illetékességét:

- a) irodalom- és kultúratudomány,
- b) klasszika-filológia
- c) kommunikáció- és médiatudomány
- d) néprajztudomány
- e) nyelvtudomány,
- f) orientalisztika,
- g) színháztudomány,
- h) zenetudomány.

(4) Az osztály tudományos bizottságot (doktori bizottságot), osztályközi tudományos bizottságot, állandó bizottságot és eseti bizottságot hozhat létre, működtethet és szüntethet meg.

4. §

Tudományos bizottságok és osztályközi tudományos bizottságok

- (1) A tudományos bizottság az osztály által létrehozott, egy-egy szakterületet képviselő, köztestületi tagságon alapuló bizottság, amely az MTA tv-ben, valamint az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben meghatározott feladatokat lát el. (2) A doktori ügyekben történő eljárásra az osztály külön doktori bizottságot is létrehozhat.
- (2) A tudományos bizottságok tagjainak választása az Alapszabály 40. § (4) bekezdésében és az Ügyrend 24. § (18) bekezdésében és 27. § (3) bekezdésében, valamint 28. § (3) bekezdésében foglalt elvek szerint történik, titkosan, papíralapú vagy elektronikus szavazással. A szavazás módját az Asz. III. sz. mellékletének 5. §-a (a tudományos bizottsági tagok választására vonatkozó külön szabályok) szabályozza.
- (3) Az osztályközi tudományos bizottság az osztály által létrehozott, szakterületeket összekapcsoló, köztestületi tagságon alapuló bizottság, amely az MTA tv-ben, valamint az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben meghatározott feladatokat lát el (így különösen részt vesz a doktori eljárásokban).
- (4) Az osztály tudományos bizottsága – saját kezdeményezésre vagy felkérésre – a tudományterületét érintő kérdésekben elvi állásfoglalást tehet, egyedi kérdésben véleményt nyilváníthat.
- (5) A tudományos bizottság önállóan, de a Közgyűlés és az illetékes tudományos osztály határozatai, iránymutatásai figyelembevételével jár el, hozza meg döntéseit.
- (6) Az Akadémia rendes és levelező tagjai, valamint a nem akadémikus közgyűlési képviselők tagjai azoknak a bizottságoknak, amelyek hatókörébe tudományos tevékenységük besorolható (a nem akadémikus közgyűlési képviselők annak a bizottságnak, amelynek köztestületi tagjai őket képviselőnek választották). A hazai akadémikus korlátlan számú tudományos bizottságnak lehet tagja, azzal a megkötéssel, hogy szavazati joggal összesen legfeljebb három bizottságban (tudományos bizottság és osztályközi tudományos bizottság együttesen) rendelkezik, bele nem értve a doktori bizottságot. A tudományos bizottságok többi tagját a szakterülethez tartozó köztestületi tagok választják meg. Minden köztestületi tag egy tudományos bizottságba kerülhet be választás útján, ebben az egy bizottságban választhat és választható, és további egy osztályközi tudományos bizottságnak lehet tagja – választás útján, az Asz. 40. § (4) alapján. Tudományos bizottsági tagválasztásnál az akadémikus kizárólag egy bizottságban szavazhat, abban, amelyet ebből a célból előzetesen megjelölt. A tudományos bizottság tagjainak megbízatása három évre szól, és a tagok korlátlan alkalommal újraválaszthatók.

- (7) A tudományos bizottságnak tanácskozási jogú tagja az a külső tag, aki nyilatkozott arról, hogy részt kíván venni a bizottsági munkában,
- (8) A doktori ügyeket is tárgyaló tudományos bizottságokat és osztályközi tudományos bizottságokat úgy kell létrehozni, hogy a bizottságnak legalább tíz MTA doktora (ideértve az akadémikusokat is) címmel rendelkező tagja legyen. A doktori eljáráshoz szükséges doktorlétszám biztosítása érdekében, illetve súlyos tudományterületi aránytalanság esetén a tudományos osztálynak lehetősége van az eredeti bizottsági taglétszám 25%-os növelésére a tudományterülethez tartozó köztisztületi tagok kooptálásával.
- (9) A tudományos bizottságok bizottsági ügyrendben rögzítik működésük eljárási szabályait, a bizottsági ügyrendet az osztály hagyja jóvá.
- (10) A tudományos bizottságok tisztségviselőinek megválasztását előkészítendő az osztály minden bizottsághoz a tudományos bizottság tisztséget nem vállaló tagjai közül három tagú jelölőbizottságot választ. A jelölőbizottságok a tudományos bizottság minden tagját érintően, az általuk szükségesnek tartott mértékű tájékozódás után az egyes tisztségekre jelölteket neveznek meg, és erről az osztályelnök által meghatározott időpontig az osztály vezetőségét tájékoztatják. A tudományos bizottság alakuló ülését megelőzően írásban vagy alakuló ülésén, amelyet az osztály elnöke vagy elnökhelyettese hív össze és vezet, bármely bizottsági tag bármely tisztségre további jelölteket nevezhet meg. Nem kerül fel a szavazólapra annak az írásban vagy szóban jelölt személynek a neve, aki a szavazást megelőzően írásban vagy az ülésen szóban bejelenti, hogy nem vállal tisztséget a tudományos bizottságban.
- (11) A tudományos bizottság munkáját az illetékes osztálytitkár segíti.
- (12) A tudományos bizottság – az osztály jóváhagyásával – munkabizottságot és albizottságot hozhat létre, működtethet és szüntethet meg.
- (13) Az osztály tudományos bizottságainak felsorolását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

5. § Doktori bizottságok

- (1) A Nyelv- és Irodalomtudományok Osztálya külön doktori bizottságot nem működtet. A tudományos bizottságoknak a doktori ügyekben való eljárására és a doktori bizottságok működésére vonatkozó részletes szabályokat – az MTAtv., az Alapszabály és az Ügyrend rendelkezéseivel összhangban – a Doktori Szabályzat rögzíti.
- (2) A tudományos bizottságok doktori ügyekben irányadó eljárásrendjét és követelményrendszerét a 2. sz. melléklet tartalmazza.

6. § Állandó és eseti bizottságok

- (1) Az állandó bizottság és az osztályközi állandó bizottság az osztály által meghatározott feladat ellátására létrehozott olyan bizottság, amely alapvetően nem a köztisztületi tagságon alapul. Az állandó bizottság és az osztályközi állandó bizottság doktori ügyekben nem járhat el. Állandó bizottság és osztályközi állandó bizottság nem hozható létre olyan feladat ellátására, amely tudományos bizottság (doktori bizottság) vagy osztályközi tudományos bizottság

hatáskörébe tartozik. Az állandó bizottság és az osztályközi állandó bizottság tagjait a tudományos osztályok szavazati jogú tagjai jelölik és választják.

- (2) Az osztály állandó bizottságainak és osztályközi állandó bizottságainak felsorolását az 1. sz. melléklet tartalmazza.
- (3) A tudományos osztály meghatározott feladatra (előre meghatározott időtartamra) eseti bizottságot is létrehozhat. Az eseti bizottság nem a köztestületi tagságon alapul. Eseti bizottság nem hozható létre a tudományos bizottság, doktori bizottság, osztályközi tudományos bizottság, állandó bizottság és osztályközi állandó bizottság hatáskörébe tartozó feladatra.

7. § Az osztályülés

- (1) Az osztály az osztályülésen tárgyalja meg a tudományág kérdéseit és eredményeit, valamint az osztályt érintő közéleti, szervezeti és működési kérdéseket.
- (2) Az osztály általában havonta, de legalább negyedévenként ülést tart (rendes osztályülés). A rendes osztályülést az osztályelnök hívja össze, napirendjére javaslatot tesz, amelyet az osztályülés nyílt szavazással fogad el. Az osztályelnök készíti elő és vezeti le az ülést. Az ülésen megtárgyalandó ügyek írásos anyagait legalább nyolc nappal az ülés előtt ki kell küldeni.
- (3) Rendkívüli osztályülést kell összehívni, ha azt az osztály szavazati jogú tagjainak legalább 20%-a indítványozza. A rendkívüli osztályülés napirendjét az osztályelnök az összehívást kezdeményező tagok kérésének alapulvételével állapítja meg.
- (4) Az osztályülésre meg kell hívni az Akadémia elnökét, az Akadémia tudományterületileg illetékes alelnökét, a főtitkárt, a főtitkárhelyettesét. A doktori ügyeket tárgyaló osztályülésekre az illetékes tudományos bizottság, osztályközi tudományos bizottság vagy doktori bizottság képviselőjét meg kell hívni. Az osztályülésről értesítést kapnak az MTA Titkárságának illetékes szervezeti egységei.
- (5) Az osztályülés kizárólagos hatáskörét az Alapszabály 39. § (4) bekezdése állapítja meg. A 39. § (4) bekezdésében kizárólagosan az osztályülés hatáskörébe utalt ügyek tárgyalása és az arról való döntés meghozatala nem delegálható az osztály tagjához, tisztségviselőjéhez vagy bármely más személyhez, testülethez.
- (6) A hazai akadémikusok és a nem akadémikus közgyűlési képviselők szavazati joggal vesznek részt az osztály munkájában azzal a megkötéssel, hogy az akadémikusok megválasztásában csak a hazai akadémikusok vesznek részt, az osztályokon doktori eljárásokban pedig csak a hazai akadémikusok és az MTA doktora címmel rendelkező nem akadémikus közgyűlési képviselők szavazhatnak.
- (7) Azok a nem akadémikus köztestületi tagok, akik nem közgyűlési képviselők, az osztályelnök felkérésére részt vállalhatnak az osztály feladataiban, és részt vehetnek azokon a rendezvényeken, amelyeket az osztály szervez.

- (8) Az osztály munkájában tanácskozási joggal vesznek részt az osztályhoz tartozó külső és tiszteleti tagok és a tudományos bizottságok elnökei. Számukra az osztály a programjairól értesítést (meghívót) küld.
- (9) Az osztály az alábbi formákban ülésezik:
- az osztály hazai akadémikusainak zárt osztályülése;
 - az osztály szavazati joggal rendelkező tagjainak (hazai akadémikusok és nem akadémikus közgyűlési képviselők) zárt osztályülése;
 - az osztály szavazati és tanácskozási jogú tagjainak (hazai akadémikusok; nem akadémikus közgyűlési képviselők; külső és tiszteleti tagok; az osztály tudományos bizottságainak elnökei) ülése;
 - korlátozottan nyílt osztályülés: az osztályhoz tartozó köztestületi tagok részvételével zajló osztályülés;
 - nyílt osztályülés: az osztály által meghatározottak szerint széles körben nyílt osztályülés.
- (10) Az osztály ülésein tanácskozási joggal részt vesznek állandó meghívottként az osztály tudományterületeivel foglalkozó, a Magyar Kutatási Hálózatba tartozó kutatóközpontok főigazgatói, az osztályhoz tartozó állandó és osztályközi állandó bizottságok elnökei és az osztály által meghatározottak szerint állandó meghívottak. Számukra az osztály a programjairól értesítést (meghívót) küld. Amennyiben valamely, az osztály által tárgyalt téma indokolja, adott napirendi pont tárgyalásán az osztályelnök felkérésére külső szakértők is részt vehetnek.
- (11) Az osztály az akadémikusi tagjelöléssel és választással kapcsolatban az MTA tv-ben, az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben, az Akadémikussá választás eljárási szabályai című dokumentumban, valamint a jelen ügyrendben foglaltak szerint jár el.
- (12) Az osztály a doktori ügyekkel kapcsolatban az MTA tv-ben, az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben, a Doktori Szabályzatban, valamint a Doktori Tanács Eljárási Szabályzatában és Ügyrendjében, valamint jelen ügyrend 2. sz. mellékletében foglaltak szerint jár el.
- (13) Az osztályülésről az osztálytitkár emlékeztetőt készít. Az emlékeztetőt az osztályelnök által a szavazati jogú tagok közül felkért hitelesítők hitelesítik. Az emlékeztető a következő osztályülés tájékoztató anyagának része. Az osztályületekről készített emlékeztetőket dátummal kell ellátni, és az MTA iktatási szabályai szerint megőrizni.
- (14) Az osztály hatáskörébe tartozó azon ügyekben, amelyek sürgősségükre tekintettel nem vihetők az osztály elé, az osztályelnök a szakmailag érdekelt, bevonható és elérhető osztálytagokkal való konzultáció után személyesen dönthet. A döntésről az osztályt a legközelebbi osztályülésen tájékoztatni köteles. E lehetőség nem terjed ki az Alapszabály 39. § (4) bekezdésben felsorolt, kizárólagosan az osztály mint testület hatáskörbe tartozó ügyekre.

8. §

Az osztályelnök, az osztályelnök-helyettes

- (1) Az osztály hazai akadémikus tagjai közül három évre osztályelnököt és osztályelnök-helyettest választ. A megbízatás idejének lejártával a tisztséget betöltők egy alkalommal újraválaszthatók, ugyanazt a tisztséget egy személy összesen kétszer töltheti be. Ha a

tisztséget betöltő személy első ciklusa „tört”, azaz nem teljes 3 éves ciklus, akkor is csak egyszer választható újra.

- (2) Az osztályelnök és osztályelnök-helyettes(ek) választására hivatott osztályülés választással kapcsolatos szakaszát a tudományterületileg illetékes alelnök vezeti le. Az osztályban szavazati joggal rendelkező alelnök esetén az Akadémia elnöke a két másik alelnök egyikét kéri fel a választás levezetésére. A választás előkészítésére a tudományos osztály jelölőbizottságot választ, amelynek személyi összetételét, megbízatása időtartamát és eljárását az osztály állapítja meg.
- (3) A jelölőbizottság elnökből és további két főből áll, akiket az osztály szavazati jogú tagjai az osztályelnök javaslatára nyílt szavazással választanak meg. A jelölőbizottság az alábbiak szerint jár el:
 - koordinálja a jelölést megelőző, minden szavazati jogú tagot elérő elektronikus közvéleménykutatást;
 - a jelöltállítás során figyelembe veszi a közvéleménykutatás eredményét, de nem köteles azt mechanikusan alkalmazni;
 - joga és kötelessége kategóriánként legjobb belátása szerint egy vagy több jelöltre javaslatot tenni;
 - mérlegelési jogköre van, és a javaslatlételnél figyelembe vehet olyan szempontokat, amelyeket a közvéleménykutatás nem tükröz;
 - a jelölőbizottság elnöke és tagjai kötelesek egymással konzultálni, és lehetőleg konszenzussal meghozott javaslatot az osztály elé terjeszteni.
- (4) Az osztályelnök képviseli az osztályt, vezeti az osztályüléseket, összehangolja az osztályhoz tartozó tudományos bizottságok munkáját, beszámol az osztálynak az elnökségi ülések napirendjére kerülő kérdésekről és az Elnökség határozatairól, valamint a két osztályülés között megtett intézkedésekről, önálló döntési jogkört gyakorol a 7. § (14) bekezdésben meghatározott módon, megküldi jóváhagyásra az Elnökségnek az osztályügyrendet, illetőleg annak módosításait, tájékoztatja az Akadémia elnökét vagy illetékes alelnökét az osztálynak a más osztályok vagy az Akadémia egésze szempontjából is jelentős tevékenységéről és állásfoglalásairól, jegyzi a 3. § (2) bekezdésben meghatározott módon az osztálynak a tudományterületet érintő kérdésekben tett elvi állásfoglalásait, egyedi kérdésben történő véleménynyilvánítását. Az állásfoglalások közzététele során az akadémiai Alapszabály 3. §-ában szabályozottak szerint kell eljárni.
- (5) Az osztályelnök a (2) bekezdésében meghatározott képviseleti jogkörében ellátott feladatok végrehajtásáról az osztálynak tájékoztatást ad.
- (6) Az osztály elnökét távollétében az osztályelnök-helyettes helyettesíti. Az osztályülést az osztály elnöke és helyettese távollétében az osztály elnöke által az osztály hazai akadémikusok közül felkért tagja vezeti.
- (7) Az osztályelnöki, osztályelnök-helyettesi tisztség akadémiai ciklus közben történt megüresedése esetén, az osztály új osztályelnököt, illetve osztályelnök-helyettest választ.
- (8) Az osztálynak a jelen ügyrendben, az MTAtv-ben, az akadémiai Alapszabályban és Ügyrendben, valamint a további akadémiai szabályozásokban meghatározottak szerinti működéséért az osztály elnöke felelős.

9. § Döntéshozatal

- (1) Az osztály döntéseit szavazással hozza; az így meghozott döntést sorszámmal és dátummal ellátott határozatba foglalja.
- (2) Az osztály a tudományterületei szerint illetékes szakmai (tudományos) kérdésekben véleményét sorszámmal és dátummal ellátott állásfoglalásban nyilvánítja ki.
- (3) Az osztály testületi ülés keretében vagy távollévők közötti döntéshozatali (szavazási) rendjére az Alapszabály I. sz. melléklete 4. §-ában a döntéshozó testületek szavazási módjára foglaltak irányadók azzal a megkötéssel, hogy az osztályon (a távollévők közötti szavazás kivételével) a szavazásra jogosultak számából a tartósan külföldön tartózkodók számát és a 70 éven felülieket, ha nincsenek jelen, le kell vonni.
- (4) Az akadémikusválasztás során a tagjelölő zárt osztályülést több, szintén zárt ülés készíti elő az osztály szavazati jogú akadémikusainak részvételével. Az előkészítő üléseken törekedni kell minél több információ feltárására a jelöltekről annak érdekében, hogy kirajzolódjon a megválasztásra legalkalmasabbak köre.
- (5) A tagjelölő zárt ülés személyes jelenléti ülés. A szavazás történhet elektronikusan vagy papír alapon. Amennyiben a szavazás papír alapú szavazólapokkal történik, a szavazásra jogosult akadémikusok három főből álló szavazatszámoló bizottságot választanak, mely minden szavazást követően összegzi a leadott szavazatokat. A szavazatszámolás eredményét a szavazatszámoló bizottság elnöke írásban dokumentálja, és az ülés levezető elnöke ismerteti a jelenlévőkkel.

A rendes, külső és tiszteleti tagok jelölése

- (6) A külső és tiszteleti tagok jelölése esetében az osztály hazai akadémikusai, a rendes tagok jelölése esetében pedig kizárólag az osztály rendes tagjai rendelkeznek szavazati joggal. Mindhárom esetben a tagjelölteket az osztály szavazati joggal rendelkező tagjai titkos támogató szavazással rangsorolják. A szavazást nem lehet megismételni, de ha két vagy több jelölt szavazatszáma azonos, az e jelöltek közötti rangsorról újra kell szavazni. Az osztály szavazásának eredményét az egyes szavazólapokon leadott 'igen' szavazatok egyszerű összegzésével kell megállapítani. A közös akadémiai jelölőlistára azok a tagjelöltek kerülnek rá, akik az osztályon támogató szavazással megszerezték a jelenlévő szavazásra jogosultak több mint felének 'igen' szavazatát.

A levelező tagok jelölése

- (7) A levelező tagságra jelöltek jelölése esetében az osztály két szakaszra osztott szavazási eljárást alkalmaz.
A határozatképes ülésen az osztály jelen lévő hazai akadémikusai először titkos támogató szavazással döntenek a jelöltek támogatásáról oly módon, hogy valamennyi jelöltre 'igen' vagy 'nem' megjelölésével szavaznak. Azon jelöltek nyernek támogatást és kerülnek fel a közös akadémiai jelölőlistára, akik megszerezték a jelen lévő szavazásra jogosultak több mint felének 'igen' szavazatát. Az osztály szavazásának eredményét az egyes szavazólapokon leadott 'igen' szavazatok egyszerű összegzésével kell megállapítani.
Ezt követően az osztály hazai akadémikusai a jelölteket titkosan rangsorolják a TTK-módszer (többlépcsős-többségi-kieséses) szerint. A szavazás több körben történik. Egy szavazó

bármelyik körben csak egy személyi javaslatot támogathat. Az első helyezett az a jelölt lesz, aki a szavazatok több mint 50 %-át megkapta. Ha egyik jelölt sem kapta meg a szavazatok több mint 50%-át, újabb szavazási kör következik. Ebben a körben ki kell hagyni az egyáltalán nem támogatott jelölteket, illetve a legkevesebb támogatást kapott jelöltet. A választható javaslatok szűkítését addig kell folytatni, míg egy jelölt meg nem kapja az 50 %-ot meghaladó támogatást. A következő fordulóban a szavazók ugyanilyen módszerrel ismét szavaznak az első helyezett kiemelését követően fennmaradó jelöltekről. A harmadik fordulóban az első és a második helyezett nem vesz részt. Az eljárás az itt ismertetett módon addig folytatódik, amíg az összes jelölt rangsora kialakul. A szavazás egyik körben sem ismételtető meg, de ha egy kör első helyén több javaslat kap azonos számú szavazatot, akkor ezekről a javaslatokról újra kell szavazni.

10. § Díjak

Az osztálynak nincs saját alapítású, önálló díja, de részes fél a Filozófiai és Történettudományok Osztályával, valamint a Gazdaság- és Jogtudományok Osztályával közösen alapított Pataki Ferenc Társadalomtudományi Díj kitüntetésben.

11. § Honlap

- (1) Az osztály internetes honlapot üzemeltet, amely a hivatalos akadémiai honlap (www.mta.hu) aloldala.
- (2) A honlap szélesebb nyilvánosságnak szánt része tartalmaz adatokat az osztályról (például a tagjainak a névsorát, közgyűlési képviselőinek adatait, könyv- és folyóirat-kiadására vonatkozó, ill. történeti adatokat, kutatócsoportjait, képviselőit különböző tudományos szervezetekben, közttestületének adatait stb.), az egész osztály számára hasznos információkat (magasabb szintű szabályzatok, rendezvények stb.), az osztály által elfogadott dokumentumokat (ügyrendek, osztály-állásfoglalások, az osztályt érintő egyéb dokumentumok).
- (3) A honlap korlátozott hozzáférésű része (a továbbiakban KOHO) jelszóval védett, csak az osztálytagok és az osztálytitkár számára elérhető. Ide kerülnek fel az osztályülések anyagai (emlékeztetők, javaslatok, doktori ügyek anyagai stb.) legalább nyolc nappal az ülés előtt, amiről egyidejűleg az osztálytagok elektronikus postán értesítést kapnak.
- (4) A honlapot az osztályelnök irányítása mellett az osztálytitkár kezeli, aki kizárólagos feltöltési joggal rendelkezik, és a honlap kezelése során követi az MTA Kommunikációs szabályzatának előírásait. A honlapnak mind a nyilvános részét, mind a KOHO-t mindenki más csak olvasásra, letöltésre használhatja.

12. § Kommunikáció

- (1) Az osztályülések közötti időszakban az osztálytagokkal való kommunikáció elsősorban elektronikus levelezés útján zajlik, a jelen ügyrendben és a vonatkozó további akadémiai szabályozásokban előírt határidők betartásával.

- (2) Az osztály tagjai az (1) bekezdés szerint elektronikus úton kapják meg az osztályülésre szóló, a napirendet tartalmazó meghívót és az ülés anyagait (esetleg csak a KOHO-ban található mellékletre való hivatkozással). A doktori ügyekben keletkező anyagok kiküldéséről az Akadémia Doktori Szabályzata, a Doktori Tanács Eljárási Szabályzata és Ügyrendje, valamint jelen ügyrend 2. sz. melléklete rendelkezik.
- (3) Minden osztálytag kérheti nyomtatásban - akár esetenként is - az ülésekről készült kizárólag elektronikus úton hozzáférhető dokumentumokat, kivéve a doktori pályázatoknak a pályázó által benyújtott anyagait, amelyek megtekintéséről az Akadémia Doktori Szabályzata, Doktori Tanács Eljárási Szabályzata és Ügyrendje, valamint jelen ügyrend 2. sz. melléklete rendelkezik.

Jelen ügyrendet az osztály a 2024. április 15-én tartott ülésén fogadta el.

Az Ügyrendet a Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége a 2024. június 25-én tartott ülésén, a 42/2024. (VI. 25.) sz. határozatával hagyta jóvá, mellyel hatályát veszti az MTA Elnökségének 37/2018. (VI.26.) számú határozatával jóváhagyott Ügyrendje.

Jelen ügyrend 2024. július 1-jén lép hatályba.

Budapest, 2024. április 15.

A NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA ÁLTAL LÉTREHOZOTT ÉS MŰKÖDTETETT BIZOTTSÁGOK

Tudományos bizottságok:

- a) Irodalom- és Kultúratudományi Bizottság (engedélyezett legnagyobb létszáma: 23 fő + 25 %, nem számítva ehhez az akadémikusok és a közgyűlési képviselők létszámát)
- b) Klasszika-filológiai Tudományos Bizottság (engedélyezett legnagyobb létszáma: 10 fő + 25 %, nem számítva ehhez az akadémikusok és a közgyűlési képviselők létszámát)
- c) Nyelvtudományi Bizottság (engedélyezett legnagyobb létszáma: 23 fő + 25 %, nem számítva ehhez az akadémikusok és a közgyűlési képviselők létszámát)
- d) Néprajztudományi Bizottság (engedélyezett legnagyobb létszáma: 21 fő + 25 %, nem számítva ehhez az akadémikusok és a közgyűlési képviselők létszámát)
- e) Orientalisztikai Tudományos Bizottság (engedélyezett legnagyobb létszáma: 18 fő + 25 %, nem számítva ehhez az akadémikusok és a közgyűlési képviselők létszámát)
- f) Zenetudományi Bizottság (engedélyezett legnagyobb létszáma: 18 fő + 25 %, nem számítva ehhez az akadémikusok és a közgyűlési képviselők létszámát)

Állandó bizottságok:

- a) Színháztudományi Állandó Bizottság (engedélyezett létszáma: 20 fő)
- b) Osztrák-Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Állandó Vegyesbizottság (engedélyezett létszáma magyar részről: 14 fő)

Osztályközi állandó bizottságok

- a) Magyar Nyelvi Osztályközi Állandó Bizottság (a 11 tudományos osztály közös testülete) (engedélyezett létszáma: 29 fő)
- b) Művelődéstörténeti Osztályközi Állandó Bizottság (az I. és a II. osztály közös testülete)(engedélyezett létszáma: 34 fő)

Az osztály az alábbi osztályközi állandó bizottságok közreműködő tagja:

- a) Kommunikáció- és Médiatudományi Osztályközi Állandó Bizottság (az I., II. és IX. osztály közös testülete) (az I. osztály 8 tagot delegál)
- b) Akusztikai Osztályközi Állandó Bizottság (az I., V. és VI. osztály közös testülete) (az I. osztály 2 tagot delegál)

A NYELV- ÉS IRODALOMTUDOMÁNYOK OSZTÁLYA DOKTORI ÜGYEKRE IRÁNYADÓ ELJÁRÁSRENDJE